25.11.2021
Kivisaari Esko

Eduskunnan talousvaliokunta (TaV)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 64/2021 vp

Solvenssi II -sääntelyn riskiperusteisuus tulee säilyttää ja suhteellisuusperiaatteen soveltamista täsmentää

- Solvenssi II:n riskiperusteisuus on säilytettävä sääntelyn lähtökohtana.
- komission ehdotuksen muutokset ja täsmennykset suhteellisuusperiaatteen soveltamiseen ovat oikeansuuntaisia – Finanssiala ry (FA) kiinnittää kuitenkin huomiota kansallisen valvojan valtuuksiin myöntää ko. helpotuksia. Soveltamisen pitäisi olla harmonisoidumpaa EU-tasolla, ei riippuvaista kansallisten valvojien näkemyksistä.
- vakuutusryhmävalvonnan soveltamisalaa tulee tarkistaa sellaisten ryhmien osalta, jotka ovat samalla rahoitus- ja vakuutusryhmittymiä.
- ehdotetuista raportointivaateista erityisesti sisäisen mallin soveltajille uusi vaade vakavaraisuusvaatimuksen (SCR) tiedoista standardikaavalla on kohtuuttoman työläs, kun tavoitteena on välttää tarpeetonta raportointia. Raportoinnin tulisi yleisesti olla vain vakavaraisuuteen liittyvien tietojen keruuta.
- tilintarkastusvaatimus taloudellista tilaa ja vakavaraisuutta koskevalle selvitykselle (SFCR) nostaa tilintarkastuksen kustannuksia ilman, että on osoitettavissa sanottavia hyötyjä.
- ehdotuksen artikla 213, joka antaa valvovalle viranomaiselle valtuudet edellyttää ryhmän rakenteen muuttamista, on selkeästi torjuttava asia.
- tarkemmin komission ehdotusten vaikutuksista tiedetään vasta kun komission ja Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen EIOPAn alemman asteiset säännökset valmistuvat
- yhdymme kriisinratkaisu- ja elpymiskokonaisuuden (IRRD) osalta U-kirjeluonnoksessa esitettyihin näkemyksiin - Solvenssi II:n säännösten tulisi riittää kattamaan tämäkin osa-alue
- IRRD:n osalta tulee huolehtia, että työeläkevakuutusyhtiöt säilyvät sen soveltamisalan ulkopuolella
- ehdotettu mahdollisuus keskeyttää riskivakuutuksista maksettavat korvaukset rahoitusvakauden säilyttämiseksi on erityisesti lakisääteisissä lajeissa torjuttava seikka.
- vakuutusalalle ei ole tarpeen perustaa erillistä kriisinratkaisuviranomaista, sillä Finanssivalvonta on oikea viranomainen hoitamaan ne kriisinratkaisun tehtävät, joihin komission ehdotus johtaa.

1 Solvenssi II:n riskiperusteisuus

Solvenssi II:n riskiperusteisuus on pidettävä edelleen lähtökohtana, ja sääntelyn on hyvä säilyä periaatepohjaisena. Riskiperusteisena sääntely sopii hyvin siihen, miten vakuutusyritykset itse hallitsevat omat riskinsä. Riskiperusteisuus säilyttäen näemme hyväksi, että uudelleentarkastelussa riskejä kalibroidaan uudelleen niin, että vakavaraisuusvaatimukset jonkin verran alenevat. Toivottavaa olisi pitkään pidettävissä sijoituksissa mahdollisimman suotuisa ratkaisu niin listattujen kuin listaamattomien osakesijoitusten ja myös kiinteistösijoitusten osalta. Tämä auttaisi vakuutusyrityksiä

suoriutumaan paremmin alalle asetetuista odotuksista myös siltä osin, miten ala pystyy edesauttamaan siirtymää kohti kestävämpää tulevaisuutta. Voidaan myös todeta, että Euroopan pitkään jatkunut matala korkotaso on pysynyt stabiilina, eikä anna perusteita nyt ehdotetuille korjauksille.

Direktiiviehdotuksen artiklassa 132 vakuutusyrityksille asetetaan vaatimus ottaa huomioon muutoksia makrotaloudellisessa ympäristössä laatiessaan sijoitussuunnitelmiaan, ja arvioida missä määrin sijoitukset ovat systeemisen riskin kohteena. Katsomme, että vakuutusyritykset suoriutuvat tästä parhaiten hallitsemalla asianmukaisesti omat riskinsä ja suojaamalla omien asiakkaidensa edut parhaalla mahdollisella tavalla. Pidämme siksi tätä artiklaa tarpeettomana.

2 Suhteellisuusperiaatteen soveltaminen

Komission ehdotuksen muutokset ja täsmennykset suhteellisuusperiaatteen soveltamiseen ovat oikeansuuntaisia, FA kiinnittää kuitenkin huomiota kansallisen valvojan valtuuksiin myöntää ko. helpotuksia. Soveltamisen pitäisi olla harmonisoidumpaa EU-tasolla, ei riippuvaista kansallisten valvojien näkemyksistä

Suhteellisuusperiaatteeseen liittyen määritellään uusi käsite ’matalan riskin yritys’. Pidämme valitettavana, että ilmeisesti mikään suomalaisista vakuutusyrityksistä ei täytä direktiiviehdotuksen vaatimuksia tullakseen luokitelluksi tällaiseksi. Esteenä on kiinteistöriski, joka kuitenkin suomalaisen markkinakokemuksen mukaan on erittäin hyvin hallittava riski. FA katsoo, että direktiiviehdotusta tulisi muokata suuntaan, jossa suomalaisetkin vakuutusyritykset voisivat tulla luokitelluksi tähän luokkaan. Sikäli kun tämä ei ole direktiivin kautta mahdollista, on syytä direktiivin implementoinnin yhteydessä tehdä tämä kansallisesti mahdolliseksi. Suhteellisuusperiaatteen soveltamista ei edelleen tule sitoa vain matalan riskin yrityksiin, vaan periaatteen tulee edelleen säilyä laajasti sovellettavana.

3 Ryhmävalvonnan soveltamisalaa syytä muokata

U-kirjelmän mukaan ’Valtioneuvosto katsoo, että Solvenssi II direktiivin uudelleentarkastelun osalta ryhmävalvonnan tehostamista koskevat ehdotukset ovat lähtökohdiltaan perusteltuja ja suhteellisuusperiaatteen mukaisia.’ FA katsoo, että tätä tulee täydentää seuraavasti:
Ehdotukset eivät riittävästi ota huomioon Suomenkin markkinoilla merkittäviä rahoitus- ja vakuutusryhmittymiä. Tämä johtaa siihen, että direktiivin määritelmien soveltaminen johtaisi tilanteeseen, jossa vakuutusyhtiöiden ryhmävalvonta kattaisi koko rahoitus- ja vakuutusryhmittymän, mukaan lukien siihen kuuluvat luottolaitokset ja luottolaitosryhmät, joita säännellään vastaavilta osin kattavasti luottolaitosdirektiivissä. Direktiivineuvotteluissa tulisi sen vuoksi pyrkiä huolehtimaan siitä, että vakuutusryhmävalvonnan soveltamisalaa tarkistetaan sellaisten ryhmien osalta, jotka ovat samalla rahoitus- ja vakuutusryhmittymiä, näiden ryhmien päällekkäisen sääntelyn ja valvonnan ja siitä sekä viranomaisille että toimialalle aiheutuvien lisäkustannusten välttämiseksi.

4 Raportointivaateet ovat kohtuuttoman työläät

Raportoinnin tulisi olla vain vakavaraisuuteen liittyvien tietojen keruuta, ei minkään muun. Ehdotetuista uusista raportointivaateista erityisesti sisäisen mallin soveltajille

uusi vaade vakavaraisuusvaatimuksen (SCR) tiedoista standardikaavalla on kohtuuttoman työläs, kun tavoitteena on välttää tarpeetonta raportointia.

5 Taloudellista tilaa ja vakavaraisuutta koskevan selvityksen (SFCR) tilintarkastusvaatimus nostaa tarpeettomasti kustannuksia

Tilintarkastusvaatimus SFCR:lle nostaa tilintarkastuksen kustannuksia, ja edellyttää tilintarkastusyhteisöiltä laajaa asiantuntemusta. FA katsoo, että tällainen vaatimus on suhteeton tarkasteltaessa mahdollisia saavutettavia hyötyjä. Lisäksi kaikilla tilintarkastustoimistoilla ei nykyisellään ole riittäviä resursseja tämän vaatimuksen asianmukaiseksi toteuttamiseksi.

6 Mahdollisuus ryhmärakenteen muuttamiseen on mahdotonta

Erittäin huolestuttavaa ehdotuksessa on artikla 213, jossa annetaan valvovalle viranomaiselle valtuudet edellyttää ryhmän rakenteen muuttamista. FA katsoo, että valvovalla viranomaisella on ilman tällaista säännöstä riittävät työkalut varmistaa vakuutusyrityksen toiminnan asianmukaisuus ja tehokas valvonta.

7 Lopputulos on epävarma niin kauan, kuin alemman tason sääntely on auki

Samoin kuin muidenkin finanssialaa koskevien direktiivien ja asetusten osalta, komission ehdotusten vaikutuksista tiedetään tarkemmin vasta, kun komission ja EIOPAn alemman asteiset säännökset valmistuvat. Lisäksi viivästyvät alemman asteiset säännökset aiheuttavat usein vakuutusyrityksille kohtuuttomia ongelmia, koska sääntelyn voimaan tulon ja sen soveltamisen väliin jää usein liian vähän aikaa. Neuvotteluissa tulisi edellyttää, että alemman tason sääntely on pääosin valmista samaan aikaan kun itse direktiivi hyväksytään.

8 Kriisinratkaisu- ja elpymissääntely on tarpeetonta, sillä Solvenssi II on riittävä

FA yhtyy kriisinratkaisu- ja elpymiskokonaisuuden (IRRD) osalta U-kirjeluonnoksessa esitettyihin näkemyksiin. Solvenssi II -kehikon säännökset riittävät kattamaan tämän osa-alueen. Erityisesti lakisääteisissä vakuutuksissa ehdotettu mahdollisuus keskeyttää riskivakuutuksista maksettavat korvaukset rahoitusvakauden säilyttämiseksi on erittäin huono. Tämä on FA:n näkemyksen mukaan tarpeetonta ja haitallista muutenkin.

Lakisääteisen työeläkevakuutuksen osalta EU:n vallitseva oikeuskäytäntö on, että siihen ei sovelleta Solvenssi II -sääntelyä. Tämän toteutuminen on varmistettava siltä osin, kuin IRRD toteutetaan.

Vakuutusalalle ei ole tarpeen perustaa erillistä kriisinratkaisuviranomaista, Finanssivalvonta olisi oikea viranomainen hoitamaan ne kriisinratkaisuun liittyvät tehtävät, jotka komission ehdotuksesta jäävät hyväksymismenettelyn jälkeen jäljelle. FA katsoo, että Fivalla on sellainen asiantuntemus ja voimavarat, jotka kriisinratkaisusta vastaavalla viranomaisella tulee olla.

FINANSSIALA RY

Esko Kivisaari